

Grŵp Gweithredu Lleol Pysgodfeydd Gwynedd a Môn

Crynodeb o Brosiectau a Roddwyd ar Waith, yn cynnwys Cynhyrchion/Canlyniadau

Prosiect Llysgenhadon Bwyd Môr 1/12/14 – 31/8/15		Cost y prosiect - £34,200
Nod y prosiect oedd cysylltu gwahanol sectorau gyda'n bwyd môr lleol, o bysgotwyr i fwytai. Roedd yn anelu at danio diddordeb yn ein bwyd môr lleol ymhlith ysgolion a chymunedau lleol, a chanfod problemau yn y gadwyn gyflenwi.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Llysgenhadon Ysgolion	Nifer yr ysgolion a fynychodd	26
	Nifer y disgyblion	692
Cogyddion Amatur	Dim gweithdai	2
	Nifer y mynychwyr mewn gweithdai	17
	Nifer y prydau bwyd min nos	10
Talebau Bwyd Môr	Nifer y gweithdai	2
	Nifer y prosesyddion	5
	Nifer y bwytai	10
	Nifer y talebau/prydau bwyd môr	1,313
Nosweithiau Dathlu	Nifer y nosweithiau a gynhaliwyd	8
	Nifer y mynychwyr	40
Cyhoeddusrwydd	http://www.halenmon.com/local-seafood-flying-the-flag-for-north-wales/ http://www.dailypost.co.uk/news/local-news/seafood-ambassadors-preach-virtues-welsh-8655269#ICID=sharebar_twitter	

Prosiect Grantiau Bach 1/1/14 – 31/03/15		Cost y prosiect - £41,832.67 Cyllid grant - £24,251.36
Nod y prosiect oedd rhoi grantiau bach ym mhedair blaenoriaeth gwaith Echel 4 yn uniongyrchol i gyfranogwyr lleol yn unrhyw un o'r sectorau, gan ganolbwyntio ar gyflawni nodau ac amcanion y strategaethau datblygu lleol.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Nifer y grantiau a roddwyd	8	
Datblygu treftadaeth	1	Darparu deunyddiau a gweithdai rhyngweithiol amgueddfa forol
Nifer y pysgotwyr a gefnogwyd	1	Peiriannau i'w storio
Digwyddiadau bwyd môr a gefnogwyd	2	Digwyddiadau dathlu bwyd môr i annog pysgotwyr i wella'r gadwyn gyflenwi
BBaCh yn y maes prosesu a gefnogwyd	2	Gwella ansawdd terfynol cynnyrch lleol

BBaCh dyframaeth a gefnogwyd	1	Gwella ansawdd cynhyrchion trwy ddefnyddio offer puro gwell
Pysgota hamdden a gefnogwyd	1	Darparu mynediad i'r anabl i bysgodfeydd mewndirol

Saffaris Môr Top Cat 1/6/14-31/1/15		Cost y prosiect - £28,792.00 Cyllid grant - £16,824.23
Diben y prosiect yw ychwanegu gwerth pellach a ffynonellau incwm amgen at y busnes trwy gyfrwng cyfleusterau gwell ar gyfer gwaith ymchwil pellach gan sefydliadau fel Prifysgol Bangor a Cyfoeth Naturiol Cymru, yn ogystal â chynnal 'Saffaris Tanddwr' trwy ddefnyddio camera tanddwr ar sled.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Nifer y pysgotwyr a gafodd gymorth i arallgyfeirio	1	
Nifer y teithiau ers ailwampio'r cwch	10 (dechreuwyd yn hwyrach yn y tymor na'r disgwyl a bu'r tywydd yn rhwystr o ran cyrraedd y canlyniadau disgwyliedig)	
Nifer yr arolygon/gwaith arolygu a gynhaliwyd	4	
Nifer y swyddi rhan amser a grëwyd (tymhorol)	0.5	

Tŷ Halen a Chanolfan Ymwelwyr Halen Môn 1/1/14 – 31/12/14		Cost y prosiect - £ 43,905.00 Cyllid grant - £28,543.52
Yn sgil y Prosiect fe sefydlwyd Tŷ Halen a Chanolfan Ymwelwyr yn Ne Orllewin Ynys Môn, sy'n adrodd hanes halen ac yn hwyluso Teithiau Tywysedig i Ymwelwyr o amgylch cyfleuster cynhyrchu newydd Halen Môn. Mae'r Teithiau i Ymwelwyr yn apelio at bobl ar wahanol lefelau: * yn wyddonol, sut y caiff yr halen ei wneud a sut y caiff ei ddefnyddio; * yn hanesyddol ac yn ddiwylliannol, y lle sydd gan halen yn y gymdeithas ddynol (Ynys Môn yn arbennig); * ymdeimlad o le, yr hyn sy'n gwneud Halen Môn yn wahanol i halen môr arall; * defnydd coginiol, cymysgu eich sennin halen eich hun.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Diogelu a chreu swyddi	1 x swydd dymhorol ran amser	
Ymestyn y tymor	Teithiau hwy'r wedi'u trefnu	
Ymgysylltu ag ymwelwyr a thrigolion lleol	250 o ymwelwyr hyd yn hyn – dylid ailedrych ar y nifer ar ôl monitro'r 12 mis yn llawn	

Môn Aquaculture Ltd 1/1/14-31/8/15		Cost y prosiect - £14,323.52 Cyllid grant - £11,795.84
Sefydlwyd Môn Mariculture er mwyn ffermio pysgod cregyn o amgylch arfordir Ynys Môn. Mae'r cwmni'n bwriadu ffermio wystrys, cregyn gleision a chregyn bylchog ar safle newydd ym Mae Penrhos. Bydd dull arloesol o ffermio wystrys trwy ddefnyddio basgedi crog, a elwir yn system ORTAC, yn cael ei gyfuno â pholion 'bouchot' cregyn gleision a ffermio cregyn bylchog ar wely'r môr.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Astudiaethau a gynhaliwyd	1	
Camau a gymerwyd i ledaenu gwybodaeth	1 trwy gyfrwng y wefan ac anfon gwybodaeth at bartion â budd.	
Dogfen ganllaw	Dogfen ganllaw'n ymwneud a sut i sefydlu'r pedair system ar gyfer ffermio pysgod cregyn, angen caniatâd, gofynion o ran tystiolaeth a data, arferion gorau (e.e. monitro a chydweithio ag eraill), asiantaethau a chyrrff y cysylltwyd â hwy ac ati. Bydd yn cynnig canllaw gam wrth gam cynhwysfawr, ond syml, ar sut i sefydlu a threialu pedair system ar gyfer ffermio pysgod cregyn yng Nghymru.	
Pennotec 1/7/15-31/8/15		Cost y prosiect - £16,630.00 Cyllid grant - £10,249.80
Arweiniodd y prosiect hwn at osod labordy/gweithdy a chyfleuster swyddfa ym Mhen Llŷn, er mwyn paratoi samplau o gynhyrchion cemegol naturiol wedi'u gwneud o hen gregyn crancod trwy ddefnyddio technoleg berchnogol y cwmni.		
Swyddi a grëwyd	1	
Swyddi a ddiogelwyd	1	
Gwerth y contract cyntaf a enillwyd ar sail y cyfleusterau	£33,333	

Sw Môr Môn 1/5/15-31/8/15		Cost y prosiect - £90,312.68 Cyllid grant - £53,897.25
Ehangu'r arddangosfeydd cyhoeddus yn y Sw Môr fel rhan o ymgyrch hyrwyddol o'r enw 'Y Gorau o Fywyd Môr Prydain'. Yr arddangosfeydd arfaethedig yw ieir môr/pysgod clytsiwr, ail rywogaeth ceffyl môr Prydain a thanc Kreisel pwrpasol ar gyfer slefrod môr, gyda'r systemau trydanol/oeri hanfodol i gynnal yr arddangosfeydd.		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Cynhyrchu a gosod tair arddangosfa ychwanegol o rywogaethau Prydeinig	3	
Digwyddiad lansio	1 – fe'i hgorwyd gan un o sêr The One Show	

Digwyddiadau rhad ac am ddim i ysgolion	2 – hyd yn hyn; byddwn yn parhau yn y flwyddyn newydd

Marina Hirael 1/5/15-31/8/15		Cost y prosiect - £23,010.00
<p>Mae grŵp rhanddeiliaid defnyddwyr sy'n ymwneud â Marina Bangor wedi gofyn am gael cynnal astudiaeth ar ran o Farina Bangor sydd wedi bod yn llai prysur ers i Dickies symud i Borth Penrhyn. Bydd yr astudiaeth yn trafod datblygiad posibl y safle, sef rhywbeth a fyddai'n cyfrannu at adfywio'r ffrynt ym Mangor a'r defnydd o amwynderau yno, gan esgor ar fanteision sylweddol i'r cyhoedd yn sgil unrhyw gyllid y gellir cael gafael arno, yn seiliedig ar gasgliadau'r astudiaeth.</p>		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Astudiaeth ddichonoldeb		1
Cam nesaf y datblygiad		Mae materion yn ymwneud â datblygu tai yn yr ardal wedi dod i'r fei, felly ni ellir bwrw ymlaen ar hyn o bryd

Marina Porthaethwy 1/5/15-31/8/15		Cost y prosiect - £20,310.00
<p>Cynigir y dylid penodi contractwyr i lunio astudiaeth ddichonoldeb ar gyfer rhan o Ffrynt Porthaethwy ar gyfer ymdrin â'r uchod a'r tir i'r dwyrain o Borth y Wrach, sy'n ymestyn cyn belled ag Ynys Castell. Mae grŵp y prosiect – sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r gymuned, y sector cyhoeddus, y Brifysgol a'r sector preifat, ynghyd â Grŵp Gweithredu Lleol Pysgodfeydd Gwynedd a Môn – yn rhagweld y bydd yr ardal hon o fudd i bob sector gyda datblygiad gam wrth gam, a'r gred yw y bydd astudiaeth ddichonoldeb yn dangos hyn.</p>		
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol		
Astudiaeth ddichonoldeb		1
Cam nesaf y datblygiad		Mae angen mwy o gyllid i ymchwilio i'r effeithiau Amgylcheddol a'r broses gynllunio (mynediad), a byddwn yn ailedrych ar hyn yn ystod Hydref 2016
Llwybr Pysgotwyr i'r Farchnad 1/5/15-31/8/15		Cost y prosiect - £3,228.00
<p>Bydd y cownteri'n cael eu defnyddio gan bysgotwyr/prosesyddion bwyd lleol i arddangos a hyrwyddo'u dalfa, ynghyd ag amrywiaeth o gynhyrchion, mewn sioeau a gwyliau trwy'r DU. Bydd hyn yn rhan o ymgyrch i annog yr arfer o farchnata'u dalfa a'u cynhyrchion prosesedig er mwyn dangos y gorau o'n dalfeydd lleol.</p>		
Gŵyl Tir a Môr Llŷn		
Sioe Môn		
Gŵyl Fwyd Porthaethwy		

Gŵyl Wystrys Marchnad ffermwyr lleol – Porthmadog (Gorffennaf/Awst/Medi) Marchnad ffermwyr lleol – Porthaethwy (Gorffennaf/Awst/Medi)		
--	--	--

Astudiaeth o Lwybr Ynni'r Llanw i'r Farchnad 1/5/15-31/8/15	Cost y prosiect - £23,070.02
--	-------------------------------------

Penodwyd Marine Space i gynnal astudiaeth i'r posibiladau yng nghadwyn gyflenwi Ynni'r Llanw, gyda golwg ar bennu meysydd arallgyfeirio perthnasol i bysgotwyr yng ngoleuni'r Parth Arddangos yn Ynys Môn. Roedd y prif weithgareddau'n cynnwys y canlynol:

- Ymgysylltu â datblygwyr i bennu'r mathau o wasanaethau y byddai eu hangen yn ystod holl gamau'r datblygiad.
- Pennu'r mathau o sgiliau a chyfarpar y byddai eu hangen i fynd i'r afael â'r gwasanaethau.
- Pennu amserlen fras ar gyfer y gweithgareddau.
- Mesur gwerth potensial y gwasanaethau y gallai'r diwydiant pysgota eu darparu.
- Ymgysylltu â'r diwydiant pysgota i fesur y capasiti presennol i gyflwyno gwasanaethau, a'r awydd i arallgyfeirio.
- Pennu modelau posibl ar gyfer rhoi cymorth i ddiwydiant ynni'r llanw e.e. trwy gyfrwng fframwaith.
- Llunio adroddiad a chynllun gweithredu. Fe'u dosbarthwyd i randdeiliaid cyn cwblhau'r prosiect er mwyn iddynt allu cyflwyno sylwadau.

Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol	
---	--

Astudiaeth	1
Gweithdy	1
Dosbarthu'r adroddiad	Trwy gyfrwng gweithdy a phartïon â budd (hefyd ar wefan Morlais)

Y Cwt Mwg 1/5/15-31/8/15	Cost y prosiect - £28,431.25 Cyllid grant - £14,215.20
---------------------------------	---

Nod y Cwt Mwg yw cynhyrchu Bwyd Môr wedi'i fygu o'r radd flaenaf trwy ddefnyddio cynnyrch cynaliadwy mor lleol ag y bo modd. Maent yn gweithio gyda physgotwyr lleol i ddod â physgod asgellog a physgod cregyn sydd wedi'u dal yn lleol i'r farchnad ehangach, a byddant hefyd yn ychwanegu gwerth at y rhain wrth eu mygu trwy ddefnyddio pren caled naturiol, ynghyd ag ymestyn 'cyfnod silff' y cynhyrchion gan wneud cynnyrch lleol gwerthfawr yn fwy deniadol i siopau a masnachu ar-lein.

Ymhellach, mae'r Cwt Mwg yn anelu at gyflogi prentis a staff tymhorol yn y 12 mis nesaf.

Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol

BBaCh a gefnogwyd yn uniongyrchol	1
Gwasanaethau ychwanegol a grëwyd	1
Cael gafael ar fwyd môr lleol	O ddwy ffynhonnell i wyth erbyn hyn
Effaith economaidd	Ni wyddys eto – rhaid cael cyfnod masnachu hwy
Effaith anuniongyrchol	Gweithio gyda BBaCh i ddarparu gwasanaeth mygu cyffredinol. Bydd yr effaith o safbwynt twristiaid yn cael ei hasesu yn 2016.
Swyddi a grëwyd	0.50

Cynllun Peilot Arddangosfa Dyframaeth mewn Ysgolion 1/5/15-31/8/15	Cost y prosiect - £4,800.00
<p>System acwaponig yw'r 'Pysgodyn Pecyn Fflat' – system sy'n cyfuno dyframaeth a chynhyrchu cnydau hydroponig. Mae'r Pysgodyn wedi'i gynllunio'n benodol ar gyfer amgylchedd ysgolion cynradd. Yn ystod y prosiect, bydd y Pysgodyn Pecyn Fflat yn cael ei gludo i bedair o ysgolion cynradd yng Ngwynedd ac Ynys Môn ac yn cael ei ddefnyddio fel ffocws ar gyfer gweithgareddau addysg ymarferol sy'n canolbwyntio ar bysgodfeydd a materion yn ymwneud â dyframaeth. Bydd y disgyblion yn gweithio tuag at ennill gwobrau Sêr CREST a roddir gan Gymdeithas Wyddoniaeth Prydain, sy'n cydnabod ymchwilio a chyrrhaeddiad cynnar mewn gwyddoniaeth.</p>	
Canlyniadau/cynhyrchion uniongyrchol	
Nifer yr ysgolion a gymerodd ran	2
Nifer y plant a enillodd wobrau CREST – Blwyddyn 1	14
Blwyddyn 2	27
Blwyddyn 3	17
Cofrestru a chefnogi cynllun gwobrau CREST	1 – 8 o benawdau pwnc gwyddoniaeth

Menter Môn – Prosiect Animeiddio, Cyfathrebu a Gwerthuso	
Asedau'r prosiect	
Cynhyrchu pedair ffilm yn ymdrin â'r diwydiant pysgota lleol a'r farchnad bwyd môr leol	<p>Ein Prosiectau https://www.youtube.com/watch?v=KRNHPZLMMpo Ein Bwyd Môr https://www.youtube.com/watch?v=ZKyoVIOfUEM Ein Pysgotwyr https://www.youtube.com/watch?v=Z7lpRUdHRm4 Ein Hymrwymiad https://www.youtube.com/watch?v=4R-A07mhMms</p>
Poster addysgol	Fe'i dosbarthwyd i'r holl ysgolion cynradd a oedd yn rhan o'r rhaglen Bwyd Môr. Celfwaith a phoster mawr a oedd yn eiddo i Grŵp Gweithredu Lleol Pysgodfeydd Gwynedd a Môn.

